

Odpowiedź na interpelację nr 11959 w sprawie kwalifikacji zawodowych nabytych przez nauczycieli

Odpowiadający: podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Maciej Kopec

Warszawa, 16-05-2017

Szanowny Panie Pośle,

odpowiadając na pytania przedstawione w przedmiotowej interpelacji, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Ad 1

Uczelnie, prowadzą kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach oraz studiach podyplomowych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2012 poz. 131).

Zgodnie z ogólną zasadą przyjętą w rozporządzeniu, określoną w załączniku do rozporządzenia (II. Opis procesu i organizacji kształcenia 1. Kształcenie na studiach) kształcenie na studiach pierwszego stopnia obejmuje wyłącznie przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolach i szkołach podstawowych, a na studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich – do pracy we wszystkich typach szkół i rodzajach placówek. Zasada ta powinna mieć również zastosowanie wobec kształcenia nauczycieli realizowanego na potrzeby szkół funkcjonujących w nowym ustroju szkolnym, wprowadzonym ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59) oraz ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 60).

W związku z wdrożeniem nowego ustroju szkolnego uczelnie powinny kształcić - tak jak dotąd - na studiach pierwszego stopnia przyszłych nauczycieli przedszkoli i szkół podstawowych, natomiast na studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich nauczycieli wszystkich typów szkół i placówek systemu oświaty, w tym również nauczycieli w szkołach podstawowych.

Uprzejmie wyjaśniam, że nauczyciele posiadający kwalifikacje do nauczania historii, posiadają również kwalifikacje do nauczania przedmiotu historia i społeczeństwo oraz wiedza o społeczeństwie.

Ad 2

Wydanie nowego rozporządzenia w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli wynika z konieczności dostosowania wymagań kwalifikacyjnych wobec nauczycieli do:

1) zakresów kształcenia nauczycieli realizowanego w systemie szkolnictwa wyższego na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131),

2) nowego ustroju szkolnego wprowadzanego od roku szkolnego 2017/2018 na mocy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) i ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).

Najistotniejszą zmianą w stosunku do obowiązującego obecnie rozporządzenia jest dostosowanie wymagań kwalifikacyjnych wobec nauczycieli do zakresów kształcenia nauczycieli realizowanego w trakcie studiów pierwszego, drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich i studiów podyplomowych, określonego rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131).

Zmiany wymagań kwalifikacyjnych nie będą dotyczyły nauczycieli zatrudnionych w dniu wejścia w życie rozporządzenia na podstawie mianowania, którzy spełniali wymagania kwalifikacyjne na podstawie dotychczasowych przepisów oraz osób, które ukończyły studia pierwszego stopnia prowadzone na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz spełniają pozostałe wymagania kwalifikacyjne.

Pragnę podkreślić, że nauczyciele zachowują swoje kwalifikacje, które nabyli zarówno po ukończeniu studiów podyplomowych oraz kursu kwalifikacyjnego, niezależnie od zatrudnienia w określonej szkole i zmiany zatrudnienia

Ad 3

Uprzejmie wyjaśniam, że stosownie do obowiązujących przepisów w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli^[1] studium nauczycielskie jest zakładem kształcenia nauczycieli i osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studium nauczycielskiego zachowują swoje kwalifikacje na mocy obowiązujących przepisów.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 2016 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U. poz. 1591) publiczne placówki doskonalenia nauczycieli mają obowiązek organizować i prowadzić doskonalenie zawodowe nauczycieli m.in. w zakresie:

- wynikającym z kierunków polityki oświatowej państwa, ustalonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty oraz wprowadzanych zmian w systemie oświaty,
- realizacji podstawy programowej, w tym opracowywania programów nauczania.

Jednym z kierunków polityki oświatowej państwa ustalonych na rok szkolny 2016/2017 r. jest „Przygotowanie do wdrożenia od roku szkolnego 2017/2018 nowej podstawy programowej”. Zatem publiczne placówki doskonalenia nauczycieli mają obowiązek prowadzić doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie przygotowania nauczycieli do wdrożenia nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.

Obowiązek wspierania publicznych placówek doskonalenia nauczycieli w zakresie wynikającym z kierunków polityki oświatowej państwa jest zadaniem Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli prowadzonej przez Ministra Edukacji Narodowej.

Ośrodek Rozwoju Edukacji w okresie luty – kwiecień 2017 r. zrealizował cykl konferencji przygotowujących publiczne placówki doskonalenia nauczycieli do organizacji i prowadzenia form doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wdrażania nowej podstawy programowej.

Adresatami konferencji organizowanych przez ORE byli dyrektorzy publicznych placówek doskonalenia nauczycieli oraz nauczyciele-konsultanci i nauczyciele - doradcy metodyczni poszczególnych przedmiotów. W konferencji dla dyrektorów publicznych placówek doskonalenia nauczycieli wzięli udział także koordynatorzy do spraw podstawy programowej powołani przez kuratorów oświaty.

Ośrodek Rozwoju Edukacji przygotował również, we współpracy z ekspertami Ministerstwa Edukacji Narodowej, materiały pomocne przy wdrażaniu nowej podstawy programowej, które zostały udostępnione nauczycielom.

Obecnie publiczne placówki doskonalenia nauczycieli są w trakcie szkolenia dla nauczycieli w ww. zakresie. Będą one trwały do końca roku szkolnego 2016/2017 r. Z informacji przekazanej przez placówki doskonalenia nauczycieli wynika, że do dnia 10.05.2017 r. zrealizowano 1289 szkoleń w zakresie realizacji podstawy programowej, w których uczestniczyło ok. 50150 nauczycieli.

Stosownie do art. 70a ust 1 ustawy - Karta Nauczyciela środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli wyodrębnia się w budżetach organów prowadzących szkoły w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, natomiast sposób finansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz.U. Nr 46, poz. 430 i z 2015 r. poz. 1973).

W myśl ww. rozporządzenia ze środków tych dofinansowuje się m.in. opłaty za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe oraz koszty przejazdów związanych z tym kształceniem.

Podziału środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli dokonuje organ prowadzący, biorąc pod uwagę wnioski dyrektorów szkół, a także ustala w porozumieniu w dyrektorami szkół i placówek specjalności i formy na które te środki będą przeznaczone oraz maksymalną kwotę dofinansowania opłat za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

Maciej Kopeć

Podsekretarz Stanu

[1] rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz.U. z 2015 r. , poz. 1264 j.t.)